

**Quickscan beschermde soorten Wnb
plangebied Krommesteeg 48, Ede**

Colofon

Titel : Quickscan beschermde soorten Wnb plangebied Krommesteeg 48, Ede

Projectnummer: .. : 17848

Opdrachtgever ... : Dhr. S. Winter
Groeneweg 93
3911 PE RHENEN

Datum : 21 december 2017
Status rapport ... : eindrapport / definitief
Bestand : 17848-eindrapl.wpd

Opdrachtnemer .. : De Groene Ruimte BV
Sportstraat 42
6707 GH Wageningen
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,
Naam : ir. P.A.F.M. Reijbroek
Handtekening: ... :

Auteursrecht : De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF. Deze informatie mag niet zonder toestemming van BJI12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar worden gemaakt.

Aansprakelijkheid . : Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

de groene ruimte
is lid van het
Netwerk Groene Bureaus

Oxfam Novib

de groene ruimte steunt
Oxfam Novib in het mogelijk
maken van microfinanciering

INHOUD

1.	INLEIDING	2
2.	WERKWIJZE	4
3.	BESCHRIJVING PLANGEBIED EN HANDELING	5
3.1.	Ligging en omgeving	5
3.2.	Plangebied	6
3.3.	Handeling	7
4.	RESULTATEN BRONNENONDERZOEK EN VELDONDERZOEK	8
4.1.	Flora	8
4.2.	Zoogdieren	8
4.3.	Amfibieën, reptielen en vissen	9
4.4.	Vogels	10
4.5.	Insecten en andere ongewervelden	11
5.	CONCLUSIES EN ADVIEZEN	12
5.1.	Conclusies	12
5.2.	Adviezen	12
	BRONNEN	13

Bijlagen

- Bijlage 1. Meest relevante artikelen uit de Wet natuurbescherming bij een quickscan
Bijlage 2. Middels de Wet natuurbescherming in Gelderland beschermde soorten

I. INLEIDING

In opdracht van dhr. S. Winter te Rhenen heeft De Groene Ruimte BV in december 2017 een ecologische quickscan ingevolge de soortenbescherming in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) uitgevoerd voor het plangebied Krommesteeg 48 te Ede, ten zuiden van Lunteren.

De 'handeling'¹⁾ betreft de sloop van de bestaande bebouwing, waarna nieuwbouw zal plaatsvinden. Daarbij zal ook een aantal groene elementen worden geamoveerd. Deze handeling is in het kader van de Wnb aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Consequenties soortenbescherming Wnb

Bij de 'handeling' brengt de Wnb een aantal verplichtingen met zich mee ten aanzien van mogelijk aanwezige planten en dieren.

Bij de initiatiefnemer rust de wettelijke plicht om aan te tonen dat door de beoogde 'handeling' geen beschermde soorten worden verstoord, of om een ontheffing aan te vragen (via de Omgevingsvergunning of rechtstreeks bij de provincie) en te verkrijgen alvorens versturende activiteiten mogen plaatsvinden.

Om na te gaan of de handeling een negatief effect heeft op eventueel aanwezige beschermde soorten, is een vooronderzoek in de vorm van een quickscan noodzake-

Ligging plangebied in de omgeving (bron: Google Earth).

¹⁾ De 'handeling' is de officiële term, waarmee de activiteiten/werkzaamheden worden aangeduid, welke middels de Wet natuurbescherming moeten worden getoetst op negatieve effecten op beschermde soorten.

lijk. De quickscan, bestaande uit een bronnenonderzoek en een veldonderzoek, is er op gericht om een dusdanig goed inzicht te krijgen in de aanwezige natuurwaarden, dat (aanbevelingen voor) de volgende onderdelen kunnen worden opgesteld:

- een overzicht van (de kans op) aanwezige en te verwachten beschermde soorten (Wnb) en andere zeldzame of bijzondere soorten en natuurwaarden;
- effecten van de handeling op (mogelijk) aanwezige en te verwachten beschermde soorten en andere zeldzame of bijzondere soorten en natuurwaarden;
- algemene richtlijnen voor oplossingsrichtingen om negatieve effecten te mitigeren;
- de haalbaarheid van een eventueel vereiste ontheffingsaanvraag;
- het voor een eventueel vereiste ontheffingsaanvraag benodigde nader onderzoek;
- een goed beeld van eventueel in het kader van de Wnb en/of bestemmingsplan(wijzigingen) vereiste vervolgstappen.

Om het bovenstaande doel te bereiken is een ecologische quickscan in de vorm van een bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd voor de planlocatie en directe omgeving (onderzoeksgebied).

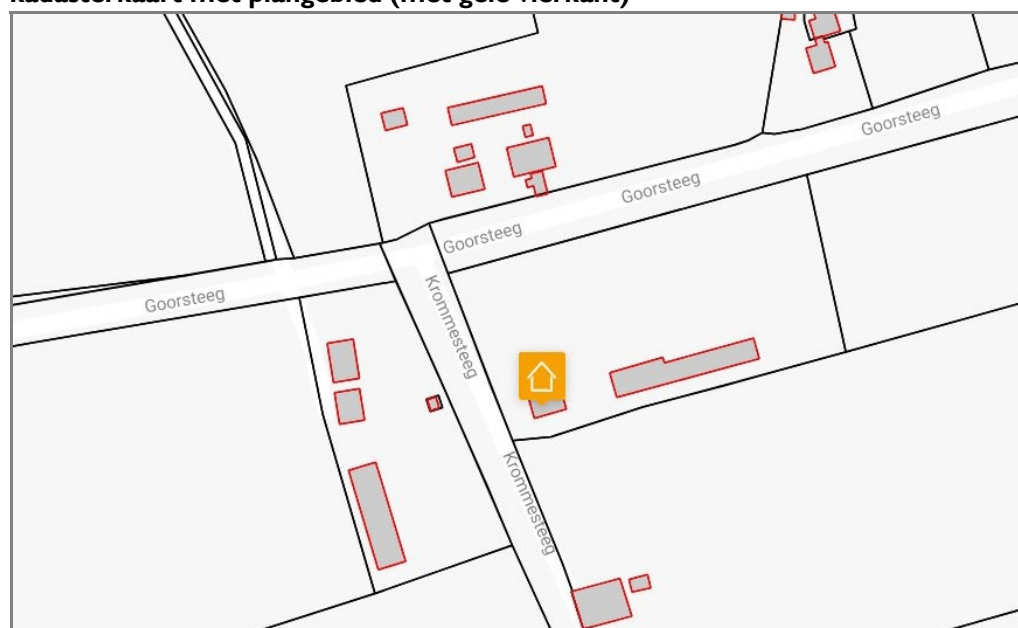
Leeswijze

In deze rapportage zijn de werkwijze en resultaten van de ecologische quickscan verwoord. Van het plangebied is een situatiebeschrijving opgenomen. Daarnaast zijn -per soortengroep- de aangetroffen en/of de zeer waarschijnlijk aanwezige, beschermde soorten aangegeven. Indien bronnenonderzoek en veldonderzoek onvoldoende informatie of zekerheid hebben opgeleverd, waardoor nader (veld)onderzoek is vereist, is dat bij de soortengroep aangegeven.

Van niet genoemde beschermde soorten kan de aanwezigheid worden uitgesloten.

Er heeft geen andere toetsing plaatsgevonden dan aan de vereisten vanuit de Wnb inzake soortenbescherming, gebaseerd op de 'handeling' zoals aangegeven.

kadasterkaart met plangebied (met gele vierkant)

2. WERKWIJZE

Ter voorbereiding op het veldbezoek is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd, om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied.

Het veldbezoek aan de planlocatie heeft plaatsgevonden op 6 december 2017 tussen 9.35u en 11.15u. Het was een zwaar bewolkte dag, de windkracht was 2 Bft en de temperatuur was ca. 7 °C.

Het veldbezoek is uitgevoerd door een ervaren veldecoloog²⁾ van De Groene Ruimte. Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten³⁾. Tijdens het veldbezoek is gelet op (sporen van) beschermde soorten, met de nadruk op de aanwezigheid van beschermde soorten. Voor zover van toepassing zijn ook andere bijzondere waarnemingen genoteerd. Ook zijn foto's gemaakt.

Jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels kunnen zich in bomen (nesten of holtes) of in of op gebouwen bevinden. De bestaande bebouwing en de aanwezige groenvoorzieningen in het onderzoeksgebied zijn onderzocht op de mogelijke aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen.

Er is gericht gezocht naar (sporen van) beschermde soorten, maar er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen of dergelijke) naar bepaalde soorten(groepen) uitgevoerd.

In de rapportage zijn ter illustratie en toelichting enkele foto's⁴⁾ opgenomen, opdat een zo compleet mogelijk (ecologisch) beeld wordt verkregen van het plangebied. Uiteraard is vermeld of en zo ja welke wettelijk beschermde soorten aanwezig zijn. Voor zover dat mogelijk is, is ook aangegeven welke consequenties dit vanuit de Wnb (inzake de soortenbescherming) heeft voor de verdere procedure bij de herinrichting van het plangebied. Waar dat aan de orde is zijn suggesties opgenomen om verstoring zo veel mogelijk te voorkomen.

²⁾ ir. R. Noordhuis.

³⁾ De meeste planten- en diersoorten zijn niet jaarrond vindbaar in het veld. Door het plangebied ook op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen, wordt een beeld verkregen van de mogelijkheid of waarschijnlijkheid dat deze soorten voorkomen. Om een maximale zekerheid over het al dan niet voorkomen te verkrijgen zijn in het algemeen gerichte inventarisaties in de daarvoor geschikte seizoenen noodzakelijk.

⁴⁾ Alle in deze rapportage opgenomen foto's zijn gemaakt tijdens het veldbezoek, tenzij anders is aangegeven.

3. BESCHRIJVING PLANGEBIED EN HANDELING

3.1. Ligging en omgeving

Het plangebied is gelegen in de hoek van de Goorsteeg en de Krommesteeg te Ede.

De omgeving van het plangebied betreft een kleinschalig agrarisch buitengebied met veel veehouderij en kleine bedrijven. Er is weinig reliëf in het landschap en het beeld wordt bepaald voor vele kleine boerderijen en bedrijven en veel weilanden, afgewisseld met maïsakkers. Veel van de oorspronkelijke (elzen)singels zijn nog herkenbaar en er zijn ook regelmatig houtwallen aanwezig.

De planlocatie, boerderijhuis en veestal

Impressie van houtwal langs de noordzijde het plangebied

3.2. Plangebied

Het plangebied is een rechthoekig perceel met een oppervlakte van circa 0,74 ha. Langs de Goorsteeg is een brede houtwal aanwezig met grote Zomereiken en enkele andere boomsoorten als Zachte berk en Zwarte els. In de ondergroei van deze houtwal is vooral Braam aanwezig maar er staat hier en daar ook Brede stekelvaren. In de struiklaag is Lijsterbes en Amerikaanse vogelkers aanwezig.

Langs de west-, zuid- en oostzijde van het plangebied zijn singels aanwezig. In het westen bestaat de singel uit Zwarte elzen; in het zuiden uit Zomereik, Es en Ruwe berk en in het oosten voornamelijk uit Zwarte els en Zomereik.

De kwel sloten langs het noorden en westen van het plangebied zijn in eigendom van de gemeente Ede. Ten tijde van het veldwerk was een dunne laag licht stromend water in de kwel sloten aanwezig.

Het centrale deel van het plangebied bestaat uit verruigde weide. Ten tijde van het veldbezoek was de vegetatie hier gemaaid. In het centrale deel is een verhoging van het maaiveld aanwezig. Hier is opslag van kuilgras aanwezig geweest.

Het weiland is tamelijk vochtig, mogelijk als gevolg van een verdichte ondergrond of leemlaag.

In het oostelijk deel van het plangebied was een takkenhoop aanwezig.

In het zuidwesten van het plangebied is het boerderijhuis met oprit aanwezig. Achter het boerderijhuis staat een veestal met golfplaten dak. De schuur fungeerde vroeger en tot vier jaar geleden nog als (grup)stal voor melkvee.

Het woonhuis is een zeer eenvoudig boerderijhuis met één woonlaag en een hooizolder. Het grootste deel van het dak heeft geen dakbeschot. Het huis verkeert in ernstige staat van verval. Zo ontbreken de meeste boeiboorden. Onder de pannen zijn op de meeste plaatsen de strodokken verdwenen, waardoor de hele zolder zeer tochtig is en de wind overal onder de pannen door waait.

In het huis is een kleine kelder aanwezig en direct achter de boerderij bevindt zich een oude put.

De veestal is halfsteens en het dak heeft golfplaten. Het dak van de veestal is bij de nok overal open.

Tussen boerderijhuis en veestal staan nog lage enkele muurtjes.

Onder de grupstal is een open gierkelder aanwezig.

Achter de veestal zijn enkele lage muurtjes aanwezig als overblijfsel van kleinveehokken. Op dit gedeelte van het terrein ligt een stapel rot hout, afgedekt met landbouwplastic.

Verspreid over het zuidelijk deel van het plangebied kan overal allerlei bouw materiaal worden aangetroffen.

Tussen het plangebied en de zuidelijke buurman is een ondiepe droge greppel aanwezig. Een aantal kolossale bomen langs deze greppel vallen buiten het plangebied.

3.3. Handeling

De 'handeling'⁵⁾ betreft de sloop van de bestaande bebouwing, waarna nieuwbouw zal worden gepleegd. Hierbij zullen ook een aantal groene elementen worden geïmplementeerd. De houtwal blijft in tact, wel zal hier onderhoudssnoei plaatsvinden.

Bij deze quickscan is ervan uitgegaan dat de westelijke en noordelijke watergangen, die op gemeentegrond liggen, onaangeroerd blijven.

Deze handeling is in het kader van de Wnb aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

De handeling is in het kader van de Wnb aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Kaart nieuwe situatie (bron: opdrachtgever)

⁵⁾ De 'handeling' is de officiële term, waarmee de activiteiten/werkzaamheden worden aangeduid, welke middels de Wet natuurbescherming moeten worden getoetst op negatieve effecten op beschermde soorten.

4. RESULTATEN BRONNENONDERZOEK EN VELDONDERZOEK

4.1. Flora

Uit het bronnenonderzoek komen geen beschermde plantensoorten naar voren die in het plangebied of omgeving voorkomen (NDFF).

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Gezien de inrichting van het plangebied worden deze ook niet verwacht.

Analyse en conclusies flora

Er worden geen beschermde plantensoorten in het plangebied verwacht. Nader onderzoek wordt niet nodig geacht.

4.2. Zoogdieren

Vleermuizen

Uit het bronnenonderzoek is gebleken, dat Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, en Rosse vleermuis zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied (NDFF). In deze omgeving worden verder nog waargenomen Ruige dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Watervleermuis (eigen waarnemingen De Groene Ruimte uit projecten in de ruimere planomgeving).

In de bebouwing zijn ondanks gericht zoeken geen (sporen van) vleermuizen aangetroffen. In de bebouwing is speciaal gelet op voedselresten van Gewone grootoorvleermuis, die nogal al eens in dit soort verlaten gebouwen willen roesten, maar ook hiervan zijn geen sporen aangetroffen. De kelder is nauwkeurig geïnspecteerd op overwinterende vleermuizen, maar deze zijn niet aangetroffen.

Het boerderijhuis is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen omdat een spouwruimte ontbreekt en alle ruimtes doortochten door de slechte onderhoudstoestand van het boerderijhuis. Er zijn geen mogelijkheden achter boeiboorden omdat deze grotendeels verdwenen zijn of zijn open gerot aan beide zijden. Er zijn geen vensterluiken aanwezig waar vleermuizen zich achter zouden kunnen verbergen. De veestal is niet geschikt als vaste verblijfplaatsen van vleermuizen omdat er geen dakbeschot aanwezig is en er geen ruimte is in de muren.

De gierkelder onder de veestal is te open om als overwinteringsplaats voor vleermuizen te fungeren.

Er zijn op het plangebied drie bomen gevonden die verblijfsmogelijkheden voor boombewonende vleermuizen hebben. Het betreft een eik met twee spechtengaten en een eik met bliksemschade en een holte, beide op het zuidoostelijk deel van het plangebied. In de noordoosthoek van het plangebied staat in de houtwal een (half)dode Zomereik met losse schors hoog in de boom. Ook hier zouden vleermuizen een verblijf kunnen hebben.

Hoewel het plangebied naar verwachting een geliefd jachtgebied voor enkele soorten vleermuizen zal zijn, betreft dit niet een essentieel jachtgebied.

Overige beschermde zoogdiersoorten

Uit het bronnenonderzoek is gebleken, dat in de omgeving van het plangebied de volgende (in Gelderland) beschermde soorten voorkomen: Eekhoorn, Steenmarter, Boomarter en Das voorkomen. Boomarter en Das zijn niet aangetroffen in de directe omgeving van het plangebied (NDFF) maar wel op de Veluwe.

Tijdens het plangebied zijn mogelijke krassporen van Eekhoorn gevonden. Er zijn geen verblijfplaatsen van Eekhoorn aangetroffen. Waarschijnlijk is de Eekhoorn een onregelmatige gast in het plangebied.

Met name de bebouwing en rommelhopen zijn afgezocht naar sporen van Steenmarter. Er werden nergens bewoningssporen van Steenmarter aangetroffen. Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat in elk geval op dit moment geen vaste verblijfplaatsen van Steenmarter aanwezig zijn.

Er zijn geen sporen van Boomarter aangetroffen.

Er zijn geen sporen of holen van Das aangetroffen.

Zoogdiersoorten met een vrijstelling in Gelderland

Enkele algemene soorten kunnen foerageren in het plangebied zoals kleine marterachtigen, spitsmuizen en muizen, Vos, Haas, Woelrat en Egel. Deze soorten zijn vrijgesteld van wettelijke verplichtingen in de Wnb voor Zuid-Holland. Wel moet vanuit de wettelijk zorgplicht rekening worden gehouden met deze en andere soorten.

In de houtwal zijn een aantal graafsporen gevonden van vermoedelijk Bunzing een soort die talrijk aanwezig is in de omgeving. Verder zijn sporen aangetroffen van Mol, Bosmuis, Rosse woelmuis en Haas.

Analyse en conclusies zoogdieren

- In drie bomen kunnen vaste verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen niet worden uitgesloten. Voor deze bomen is een gericht nader onderzoek nodig, indien verstoring van deze verblijfplaatsen door de ingreep niet kan worden uitgesloten.
- Het plangebied wordt mogelijk door vleermuizen gebruikt als jachtgebied. Door de herinrichting zal deze functie naar verwachting niet negatief worden beïnvloed; gezien de ligging is de omgeving vormt het plangebied geen essentieel deel van het voedselgebied van vleermuizen. Jachtgebieden van vleermuizen worden derhalve niet verstoord door de handeling.
- Op basis van het onderzoek wordt geconcludeerd dat geen vaste verblijfplaatsen van Steenmarter, Boomarter, Das of Eekhoorn aanwezig zijn in het plangebied.
- Andere vaste verblijfplaatsen van beschermde zoogdiersoorten worden niet verstoord door de handeling.

4.3. Amfibieën, reptielen en vissen

Uit het bronnenonderzoek zijn geen beschermde soorten uit deze groepen naar voren gekomen, welke in de directe omgeving van het plangebied zijn aangetroffen (Ravon, NDFF).

Amfibieën

Uit bronnenonderzoek komen geen streng beschermde amfibiesoorten naar voren die door de in het plangebied of omgeving voorkomen.

Op basis van de verspreidingsgegevens en de geïsoleerde ligging van het plangebied worden streng beschermde amfibiesoorten uitgesloten in het plangebied.

In het plangebied worden wel Gewone pad, Bruine kikker en Kleine watersalamander verwacht.

Reptielen

Op basis van het bronnenonderzoek (verspreiding in relatie tot de geïsoleerde ligging van het plangebied) worden geen reptielsoorten verwacht in of nabij het plangebied (bron NDFF).

Vissen

Indien er geen werkzaamheden worden gepleegd aan de watergangen en de watergangen en oevers onaangeroerd blijven, dan worden geen (beschermde) vissen verstoord.

Analyse en conclusies amfibieën, reptielen en vissen

Uit het onderzoek is gebleken, dat in het plangebied geen vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn van beschermde soorten uit deze genoemde diergroepen. Door de handeling worden derhalve geen beschermde amfibieën, reptielen of vissen verstoord.

4.4. Vogels

Broedgevallen van vogels zijn te allen tijde beschermd. Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Uit het bronnenonderzoek komen de volgende soorten met jaarrond beschermde nesten naar voren voor de omgeving van het plangebied: Huismus, Gierzwaluw, Roek, Steenuil, Kerkuil, Ransuil en roofvogels (NDFF).

Hoewel Huismussen aanwezig zijn rondom het plangebied zijn geen nestplaatsen gevonden in het plangebied. Nestplaatsen van Huismussen kunnen worden uitgesloten.

Op basis van de constructie en onderhoudstoestand van het boerderijhuis worden geen nestplaatsen van Gierzwaluw verwacht in het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn Roeken waargenomen. Op basis van het NDFF zijn nestplaatsen van Roek waarschijnlijk ten zuiden van het plangebied nabij de Krommesteeg aanwezig. In het plangebied zijn geen nestplaatsen aangetroffen.

Het boerderijhuis en de veestal zijn nauwkeurig onderzocht op nestplaatsen van uilen. Er zijn geen sporen of mogelijke nestplaatsen van uilen aangetroffen in de bebouwing en de groenvoorzieningen; nestplaatsen van uilen kunnen worden uitgesloten.

Er zijn geen horsten van andere roofvogels gevonden in het plangebied en jaarrond beschermde nesten van roofvogels worden uitgesloten. Ook zijn in het plangebied geen nesten van Zwarte kraaien aangetroffen, waarop roofvogels zouden kunnen nestelen.

In het plangebied kunnen broedgevallen optreden van vogelsoorten als Houtduif, Ekster, Winterkoning, Merel, Heggemus, Vink, Boomkruiper en dergelijke.

Analyse en conclusies vogels

Door de handeling worden geen jaarrond beschermde nesten van vogels verstoord; nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten wordt niet nodig geacht. Broedgevallen van overige vogelsoorten die in de omgeving voorkomen kunnen uiteraard wel aanwezig zijn en mogen niet verstoord worden.

4.5. Insecten en andere ongewervelden

Uit het bronnenonderzoek zijn geen beschermde insectensoorten naar voren gekomen, welke in de omgeving van het plangebied zijn aangetroffen. De Sleedoornpage is niet waargenomen in het plangebied en wijde omgeving. Langs de noordrand van Ede komt de soort wel voor.

Het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor de Sleedoornpage omdat de waardplant (Sleedoorn) ontbreekt.

Gezien de inrichting van het plangebied kunnen verder hooguit een aantal algemene insectensoorten (Kleine vos, Daggauwoog, witjes) en andere algemene ongewervelden worden verwacht. Er is geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde soorten.

Analyse en conclusies insecten en andere ongewervelden

Uit deze soortengroepen komen geen beschermde soorten voor in het plangebied en er worden dus ook geen beschermde soorten verstoord door de geplande handeling.

5. CONCLUSIES EN ADVIEZEN

5.1. Conclusies

- Er zijn geen beschermde plantensoorten in het plangebied aanwezig.
- Indien een drietal bomen met mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen onaangeroerd blijven en de mogelijke verblijfplaatsen ook anderszins niet worden verstoord, dan is geen nader onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk. Indien de mogelijke verblijfplaatsen mogelijk wel worden verstoord, dan is nader onderzoek en eventueel een ontheffing nodig.
- Er worden geen verblijfplaatsen van andere beschermde diersoorten verstoord door de handeling indien de watergangen en oevers onaangeroerd blijven. Nader onderzoek naar overige beschermde soorten (dan vleermuizen) wordt in dat geval niet nodig geacht.
- Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in een periode waarin broedgevallen aanwezig kunnen zijn, dan dient zo kort mogelijk voor de versturende activiteiten een broedvogelcheck uitgevoerd te worden.

5.2. Adviezen

- Geadviseerd wordt om de betreffende bomen met mogelijkheden voor vleermuizen onaangeroerd te laten; is dat niet mogelijk dan wordt geadviseerd om in het komend groeiseizoen een gerichte inventarisatie te laten uitvoeren, om uitsluitel over de aanwezigheid of afwezigheid te verkrijgen (verplichting vanuit de Wnb).
- Voor alle soorten (beschermd en niet beschermd) geldt de algemene wettelijke zorgplicht. Deze houdt in dat de werkzaamheden op een zodanige wijze worden uitgevoerd dat planten en dieren zo min mogelijk worden verstoord.
- Geadviseerd wordt om de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen. Indien werkzaamheden binnen of rond het broedseizoen worden uitgevoerd, dient door een ter zake kundige (zo kort mogelijk voorafgaand aan de handeling) te worden vastgesteld dat er geen enkel broedgeval kan worden verstoord.
- Mogelijk versturende werkzaamheden dienen zo beperkt mogelijk te zijn (algemene zorgplicht). In elk geval dient de verstoring beperkt te blijven tot het (netto) plangebied. Ook materialenopslag, bouwketen etc. dienen zo mogelijk binnen de begrenzing van het plangebied een plaats te krijgen en mogen in elk geval geen versturend effect hebben buiten het plangebied.
- Bij het verwijderen van takkenhopen en stapels oud hout dient gelet te worden op fauna. Op dergelijke plaatsen kunnen zich kleine zoogdieren als Egel en muizen schuilhouden. Dichte hopen blad kunnen Egelnesten bevatten. Ook kunnen er amfibieën aanwezig zijn. Het is zaak deze werkzaamheden niet uit te voeren tijdens vorstperioden, maar alleen als de dagtemperatuur gedurende enkele dagen boven de 5 graden is geweest, zodat de betreffende dieren mobiel zijn en een veilig heenkomen kunnen vinden.
In verband met deze dieren is het zaak de materialen kleinschalig en liefst handmatig te verwijderen.

BRONNEN

Wet natuurbescherming zoals geldend per 1 januari 2017.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005. *Buiten aan het werk? Houd rekening met beschermde dieren en planten!* - Brochure Ministerie van LNV.

Ministerie van Economische Zaken, 2016. *Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen (vanuit de Wet natuurbescherming)*.

Nationale Databank Flora en Fauna
Stichting RAVON

www.ndff.nl
www.ravon.nl

BIJLAGE I. MEEST RELEVANTE ARTIKELN UIT DE WET NATUURBESCHERMING BIJ EEN QUICKSCAN

Onderstaande tekst bevat een aantal artikelen uit de Wet natuurbescherming, welke relevant zijn bij een quickscan in het kader van de soortenbescherming. Uiteraard is alleen de volledige wettekst bepalend; aan onderstaande tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Artikel 3.1. [betreft: Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn].

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5. [betreft: Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn].

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10. [betreft: Beschermingsregime 'andere soorten'].

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in

- het kader van natuurbeheer;
- g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2. MIDDELS DE WET NATUURBESCHERMING IN GELDERLAND BESCHERMD SOORTEN

Onderstaande lijst wijzigt mogelijk nog, ook na de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming.

* beschermd
 V vrijstelling

Vleermuizen		Grijze zeehond	*	Rugstreepd	*
Baardvleermuis	*	Haas	V	Vinpootsalamander	*
Bechsteins vleermuis	*	Hamster	*	Vroedmeesterpad	*
Bosvleermuis	*	Hazelmuis	*	Vuursalamander	*
Brandt's vleermuis	*	Hermelijn	V	Reptielen	
Franjestaart	*	Huisspitsmuis	V	Adder	*
Gewone dwergvleermuis	*	Konijn	V	Gladde slang	*
Gewone grootoorvleermuis	*	Lynx	*	Hazelworm	*
Grijze grootoorvleermuis	*	Molmuis	*	Levendbarende hagedis	*
Grote hoefijzerneus	*	Noordse woelmuis	*	Muurhagedis	*
Ingekorven vleermuis	*	Ondergrondse woelmuis	V	Ringslang	*
kleine dwergvleermuis	*	Otter	*	Zandhagedis	*
Kleine hoefijzerneus	*	Ree	V	Vissen	
Laatvlieger	*	Rosse woelmuis	V	Beekdonderpad	*
Meervleermuis	*	Steenmarter	*	Beekprik	*
Mopsvleermuis	*	Tuimelaar	*	Elrits	*
Rosse vleermuis	*	Tweekleurige bosspitsmuis	V	Gestippelde alver	*
Ruige dwergvleermuis	*	Veldmuis	V	Grote modderkruiper	*
Tweekleurige vleermuis	*	Veldspitsmuis	*	Houting	*
Vale vleermuis	*	Vos	V	Kwabaal	*
Watervleermuis	*	Waterspitsmuis	*	Steur	*
Overige zoogdieren		Wezel	V	Dagvlinders	
Aardmuis	V	Wilde kat	*	Aardbeivlinder	*
Bever	*	Wild zwijn	*	Bosparemoervlinder	*
Boommarter	*	Witflankdolfijn	*	Bruin dikkopje	*
Bosmuis	V	Witsnuitdolfijn	*	Bruine eikenpage	*
Bruinvis	*	Woelrat	V	Donker pimperlblauwtje	*
Bunzing	V	Amfibieën		Duinparelmoervlinder	*
Damhert	*	Alpenwatersalamander	*	Gentiaanblauwtje	*
Das	*	Bruine kikker	V	Grote parelmoervlinder	*
Dwergmuis	V	Boomkikker	*	Grote vos	*
Dwergspitsmuis	V	Geelbuikvuurpad	*	Grote vuurvlinder	*
Edelhert	*	Gewone pad	V	Grote weerschijnvlinder	*
Eekhoorn	*	Heikikker	*	lepenpage	*
Egel	V	Kamsalamander	*	Kleine heivlinder	*
Eikelmuis	*	Kleine watersalamander	V	Kleine ijsvogelvlinder	*
Gewone bosspitsmuis	V	Knoflookpad	*	Kommavlinder	*
Gewone dolfijn	*	Meerkikker	V	Pimperlblauwtje	*
Gewone zeehond	*	Middelste groene kikker	V	Sleedoornpage	*
Grote bosmuis	*	Poelkikker	*	Spiegeldikkopje	*

Tijmblauwtje	*	Brede wolfsmelk	*	Schubzegge	*
Veenbesblauwtje	*	Breed wollegras	*	Smalle raai	*
Veenbesparelmoervlinder	*	Bruinrode wespenorchis	*	Spits havikskruid	*
Veenhooibeestje	*	Dennenorchis	*	Steenbraam	*
Veldparelmoervlinder	*	Dreps	*	Stijve wolfsmelk	*
Zilveren maan	*	Drijvende waterweegbree	*	Stofzaad	*
Zilverstreephooibeestje	*	Echte gamander	*	Tengere distel	*
Libellen		Franjegtiaan	*	Tengere veldmuur	*
Beekkrombout	*	Geelgroene wespenorchis	*	Trosgamander	*
Bosbeekjuffer	*	Geplooid vrouwenmantel	*	Veenbloembies	*
Bronslibel	*	Getande veldsla	*	Vliegenorchis	*
Donkere waterjuffer	*	Gevlekt zonneroosje	*	Vroege ereprijs	*
Gaffellibel	*	Glad biggenkruid	*	Wilde averuit	*
Gevlekte glanslibel	*	Gladde zegge	*	Wilde ridderspoor	*
Gevlekte witsnuitlibel	*	Groene nachtorchis	*	Wilde weit	*
Gewone bronlibel	*	Groenknolorchis	*	Wolfskers	*
Groene glazenmaker	*	Groensteel	*	Zandwolfsmelk	*
Hoogveenglanslibel	*	Groot spiegelklokje	*	Zinkviooltje	*
Kempense heidelibel	*	Grote bosaardbei	*	Zomerschroeforchis	*
Noordse winterjuffer	*	Grote leeuwenklauw	*	Zweedse kornoelje	*
Oostelijke witsnuitlibel	*	Honingorchis	*		
Rivierrombout	*	Kalkboterbloem	*		
Sierlijke witsnuitlibel	*	Kalketrip	*		
Speerwaterjuffer	*	Karthuizeranjer	*		
Kevers		Karwijselie	*		
Brede geelrandwaterroof-	*	Kleine ereprijs	*		
Gestreepte waterroofkever	*	Kleine Schorseneer	*		
Heldenbok	*	Kleine wolfsmelk	*		
Juchtleerkever	*	Kluwenklokje	*		
Vliegend hert	*	Knollathyrus	*		
Weekdieren		Knolspirea	*		
Bataafse stroommossel	*	Korensla	*		
Platte schijfhoorn	*	Kranskarwij	*		
Overig		Kruipend moerasscherm	*		
Europese rivierkreeft	*	Kruiptijm	*		
Vaatplanten		Lange zonnedaauw	*		
Akkerboterbloem	*	Liggende ereprijs	*		
Akkerdoornzaad	*	Moerasgamander	*		
Akkerogentroost	*	Muurbloem	*		
Beklierde ogentroost	*	Naakte lathyrus	*		
Berggamander	*	Naaldenkervel	*		
Bergnachtorchis	*	Pijlscheefkalk	*		
Blaasvaren	*	Roggelelie	*		
Blauw guichelheil	*	Rood peperboompje	*		
Bokkenorchis	*	Rozenkransje	*		
Bosboterbloem	*	Ruw pazelzaad	*		
Bosdravik	*	Scherpkruid	*		
Brave hendrik	*	Schubvaren	*		